

Medicin håndtering

Administration af medicin¹

Målgruppe

Sygeplejersker, social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere. Vi administrerer kun lægeordineret medicin. Vi opfordrer borger eller pårørende til at orientere lægen, hvis borgeren tager håndkøbsmedicin m.v. ved siden af det lægeordnede.

Formål

- At sikre, at det er den rigtige medicin, som bliver givet til den rigtige borger i den rigtige mængde på den rigtige måde på det rigtige tidspunkt
- At sikre, at personalet observerer borgeren for virkning og bivirkninger af medicinen.

Sådan gør du

Forberedelse

Du skal sikre dig, at du har kompetence til at give borgeren al den medicin han/hun skal have på det pågældende tidspunkt.

- Doseret medicin må gives af social- og sundhedshjælpere, social- og sundhedsassistenter og sygeplejersker. **Undtagen** borgere, der får Methotrexat, Marevan (og Marcoumar) og medicin under op- og nedtrapning. Disse borgere får deres medicin administreret af sygeplejersker. Hvis borgeren får Methotrexat, Marevan og Marcoumar, skal du sikre, at der ved medicinen er et gult skilt med særlige OBS-punkter for henholdsvis Marevan (og Marcoumar), og Methotrexat. (Se også Medicinhåndtering. Kompetenceskema.)
- Husk handsker. (Se også instrukserne Hygiejne. Håndhygiejne og Hygiejne. Værnemidler.)
- Læs handlingsanvisningen for medicinadministration til borgeren.
- Find borgerens medicinliste i Nexus mobil.
- Tag al den medicin frem, som borgeren skal have.
- Tjek, at borgerens navn og CPR-nummer på både doseringsæsker, dosisposer og øvrige præparater stemmer med den aktuelle borger, du skal give medicin til (spørg borgeren om navn og CPR-nummer, hvis muligt).
- Tjek ugedag/dato og tidspunkt på doseringsæsken og/eller dosisposen. Tjek, at antallet af tabletter mm. i doseringsæsken eller dosisposen stemmer med medicinlisten.
- Tjek, om der er særlige forhold, fx "synkes hele" eller "tages sammen med mad".
- Klargør anden medicin, fx dråber og salver, som ikke kan doseres.
- Følg vejledninger i administration af de forskellige lægemiddelformer, fx medicinske plastre, i VAR Healthcare "Procedurer. Lægemiddel håndtering".

Doseret medicin

- Tjek, at du får givet al den medicin, der står på medicinlisten for det pågældende tidspunkt.
- Tjek igen, at borgerens navn og CPR-nummer stemmer med den aktuelle borger.
- Giv borgeren sin medicin sammen med et glas vand .
- Tjek, at der ikke er glemt medicin i doseringsæsken eller dosisposen.
- Tjek, at borgeren indtager sin medicin med mindre, der står andet i handlingsanvisningen.

Ikke doseret medicin

- Social- og sundhedsassistenter og sygeplejersker må administrere ikke-doseret medicin.
- Social- og sundhedshjælpere må efter oplæring administrere øjen- øre- og næsedråber, Se Medicinhåndtering. Kompetence (under udarbejdelse).
- Tjek, at der er dato for ibrugtagning på flydende og halvfast medicin og på medicin med begrænset holdbarhed (se instruksen Medicinhåndtering. Modtagelse, opbevaring og bortskaffelse af medicin).
- Tjek, at medicinen ikke er udløbet.
- Skriv datoen for ibrugtagning, hvis du åbner en ny pakning (se også Instruks for dispensering af medicin).

P.n.-medicin

- Kontakt sygeplejerske eller social- og sundhedsassistent ved behov for p.n.-medicin. Social- og sundhedshjælpere må ikke give p.n.-medicin på egen hånd.
- Følg ovenstående fremgangsmåde for medicinadministration.
- Følg op på effekten af medicinen, fx ved at ringe til borgeren eller ved næste besøg.

Observation

- Reager på uregelmæssigheder og undr dig over dem. Kontakt lægen eller sygeplejerske/social- og sundhedsassistent.
- Vær opmærksom på – hvor det er muligt – om medicinen virker, som den skal, og om borgeren har bivirkninger.

Dokumentation

- Borgeren har fået og taget sin medicin, herunder på hvilket tidspunkt. Tryk "givet" i medicinskemaet, når du har givet medicin som planlagt.
- Observationer.
- Dokumenter
 - Fejl i dosisrulle eller doseringsæske eller andre utilsigtede hændelser
 - Manglende effekt, bivirkninger og kontakt til sygeplejerske, assistent eller lægen.
- Dokumentér at og hvornår du har givet p.n.-medicin, hvorfor og med hvilket resultat.

Se også FSIII Arbejdsgangsbeskrivelse Kvikguide Dokumentation af medicingivning Mobil.

Utilsigtede hændelser

Dokumenter og rapporter hændelsen, fx hvis borgeren ikke ønsker at tage sin medicin, hvis medicinen falder på gulvet, hvis borgeren får forkert medicin eller får medicin på et forkert tidspunkt (se instruksen Generelt. Utilsigtede hændelser).

Kvalitetsopfølgning

- 4 gange om året gennemgår leder og patientsikkerhedskordinator/den UTH-ansvarlige sammen med farmaceuten rapporter om utilsigtede hændelser inkl. samlereportering af "medicin ikke givet". Formålet er at følge udviklingen i art og antal af utilsigtede hændelser med administration af medicin og at iværksætte indsatser for at forebygge, at de sker igen og at sikre læring.
- Hver måned gennemgår leder 4 journaler med henblik på at sikre, at medicinadministration er dokumenteret korrekt.

Ordforklaring

- Medicinadministration (medicingivning) er udlevering af medicin til borgeren, hjælp til borgeren med at tage medicinen og observation af borgeren.

Referencer og nyttige links

- Vejledning om ordination og håndtering af lægemidler, VEJ nr. 9079 af 12/02/2015
- Korrekt håndtering af medicin, Sundhedsstyrelsen, 2. udgave, november 2019

- Vejledning om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed), VEJ nr. 115 af 11/12/2009
- Vejledning om udfærdigelse af instrukser, VEJ nr. 9001 af 20/11/2000
- Vejledning om sygeplejefaglige optegnelser, VEJ nr. 9019 af 15/01/2013
- Vejledning om identifikation af patienter og anden sikring mod forvekslinger i sundhedsvæsenet, VEJ nr. 9808 af 13/12/13.

i

Instruksen er udarbejdet af: Kirsten Pultz Farmaceut	Ansvarlig for instruksen: Kirsten Pultz Farmaceut	Godkendt af: Camilla Köcher Strøyberg, distriktsleder Camilla Woller-Nielsen, distriktsleder Katarzyna Darling, distriktsleder, Camilla Frederiksen, palliationssygeplejerske. LU
Revisionsdato: 14.6.2021	Næste revision: 14.6.2022	